

NADER ONDERZOEK HUISMUSSEN EN STEENUIL

Postweg 20, De Glind

26 juni 2019
Projectnummer 020-19

Van Bommel FAUNAWERK

Hollandseweg 7 h
6706 KN Wageningen

Mobiel: +31 (0) 6 - 2741 6188
www.vanbommel-faunawerk.nl
Email: info@vanbommel-faunawerk.nl

Documentatiepagina

Opdrachtgever:	De heer C. Schimmel
Titel:	Nader onderzoek huismus en steenuil
Subtitel:	Postweg 20, De Glind
Datum:	26 juni 2019
Aantal pagina's incl. bijlagen	13
Status rapport:	definitief
Uitvoering:	Van Bommel FAUNAWERK Drs. J.B.M. Thissen
Projectnummer:	020-19
Trefwoorden:	Wet natuurbescherming, huismus, steenuil

Van Bommel FAUNAWERK is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Van Bommel FAUNAWERK; opdrachtgever vrijwaart Van Bommel FAUNAWERK voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Deze inventarisatie is zorgvuldig uitgevoerd. De opdrachtgever dient zich er van bewust te zijn dat tussen het tijdstip van inventarisatie en uitvoering van werkzaamheden, beschermde soorten zich op het perceel kunnen vestigen. Van Bommel FAUNAWERK kan dan ook geen aansprakelijkheid aanvaarden voor kosten en/of vertragingen, voortvloeiend uit het voorkomen van beschermde soorten.

© Van Bommel FAUNAWERK

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven genoemd en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm, of op andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven genoemd en Van Bommel FAUNAWERK, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	4
1.1.	Aanleiding voor het onderzoek.....	4
1.2.	Juridisch kader	4
2.	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	5
2.1.	Ligging plangebied	5
2.2.	Beschrijving onderzoeksgebied en beoogde ingreep	5
3.	ONDERZOEKSMETHODE	7
4.	RESULTATEN	8
5.	CONCLUSIES	11
6.	BRONNEN.....	12

BIJLAGE 1. VERBODSBEPALINGEN WET NATUURBESCHERMING: SOORTENBESCHERMING

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding voor het onderzoek

Het voornemen is om op het perceel Postweg 20, De Glind, een voormalige kippenstal, nu in gebruik als caravanstalling, en een woonboerderij te slopen. Hiervoor is een vergunning van de gemeente noodzakelijk, waarbij rekening gehouden moet worden met de natuurwetgeving.

Door de gemeente Barneveld is een pre-quickscan uitgevoerd. Conclusie was dat er nader onderzoek naar gebouwbewonende fauna diende te worden verricht. Met name een waarneming van een steenuil (zonder territoriale activiteit) op de te slopen stal was reden tot nader onderzoek. Er moet in beeld gebracht worden of er nesten zijn van huismus of steenuil en zo ja, hoe deze functie (al dan niet met een benodigde ontheffing) veiliggesteld moet worden.

De heer Schimmel heeft Van Bommel Faunawerk opdracht gegeven om nader onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van nesten en vaste verblijfplaatsen van huismus en steenuil in de te slopen stal, alsmede de eventuele effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op deze soorten te beschrijven. De bevindingen zijn in het voorliggende rapport weergegeven.

1.2. Juridisch kader

Voor ruimtelijke ingrepen heeft men te maken met de natuurwetgeving. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming ingegaan. De Wet natuurbescherming vervangt op het gebied van bescherming van soorten de Flora- en faunawet.

Huisumus en steenuil zijn vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Voor het opzettelijk verwijderen, vernielen of beschadigen van jaarrond beschermde nesten is in beginsel een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk, ook als het nest op dat moment niet in gebruik is.¹

Algemene vogelsoorten

Alle inheemse broedvogels zijn als zodanig beschermd volgens de bepalingen van het beschermingsregime Vogelrichtlijn. In de Wet natuurbescherming wordt geen datum genoemd voor het broedseizoen. Op het moment dat inheemse vogels broeden, mogen geen werkzaamheden of activiteiten plaatsvinden die het broedproces verstoren, dus ongeacht de periode van het jaar. Ontheffing van de verbodsbepalingen is, vanwege de stringente eisen gesteld onder de Europese Vogelrichtlijn, niet mogelijk gedurende het broedseizoen.

---

¹ Art 3.1. lid 2, Wet natuurbescherming

2. GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1. Ligging plangebied

De planlocatie (Postweg 20, De Glind) is gelegen in het buitengebied van de gemeente Barneveld, tussen de kernen Barneveld en De Glind.

2.2. Beschrijving onderzoeksgebied en beoogde ingreep

Het plangebied bestaat uit een erf met een woonboerderij en een voormalige kippenstal met een golfplaten dak (figuur 1). De voormalige kippenstal is nu in gebruik als caravanstalling (figuur 2). De directe omgeving is agrarisch gebied met verspreide bebouwing.

Figuur 1. Postweg 20, De Glind, met de te slopen woonboerderij (geel omlijnd) en de te slopen voormalige kippenstal (rood omlijnd).

Figuur 2. Te slopen stal.

De initiatiefnemer is voornemens om de woonboerderij (ongeveer 19 x 12 meter) en de voormalige kippenstal (ongeveer 12 x 40 meter) te slopen.

3. ONDERZOEKSMETHODE

De aanwezigheid van huismus en steenuil is onderzocht volgens het Kennisdocument Huismus (BIJ12 2017a) en het Kennisdocument Steenuil (BIJ12 2017b). Voor steenuil wordt voorgeschreven om driemaal het plangebied te onderzoeken, tussen half februari en eind april, met start een half uur na zonsondergang (avondbezoek) of anderhalf uur vóór zonsopkomst (ochtendbezoek) en een periode van een maand tussen het eerste en het laatste bezoek. Voor huismus is tweemaal bezoeken tussen 1 april en 15 mei voldoende, met start een uur na zonsopkomst (ochtendbezoek) of stop een uur voor zonsondergang (avondbezoek) en een periode tussen de bezoeken van tenminste tien dagen. Bij de drie veldbezoeken gericht op steenuil is gebruik gemaakt van een krachtige CD-speler met de territoriale roep van de steenuil. Op 19 maart is de te slopen stal ook van binnen bekeken, op sporen van aanwezigheid van steenuil, zoals uitwerpselen, veren, braakballen en prooiresten.

Datum	Dagdeel	Huisumus	Steenuil
19.3	avond		X
3.4	avond		X
10.4	ochtend	X	
24.4	avond	X	X

Schema van uitgevoerde veldbezoeken

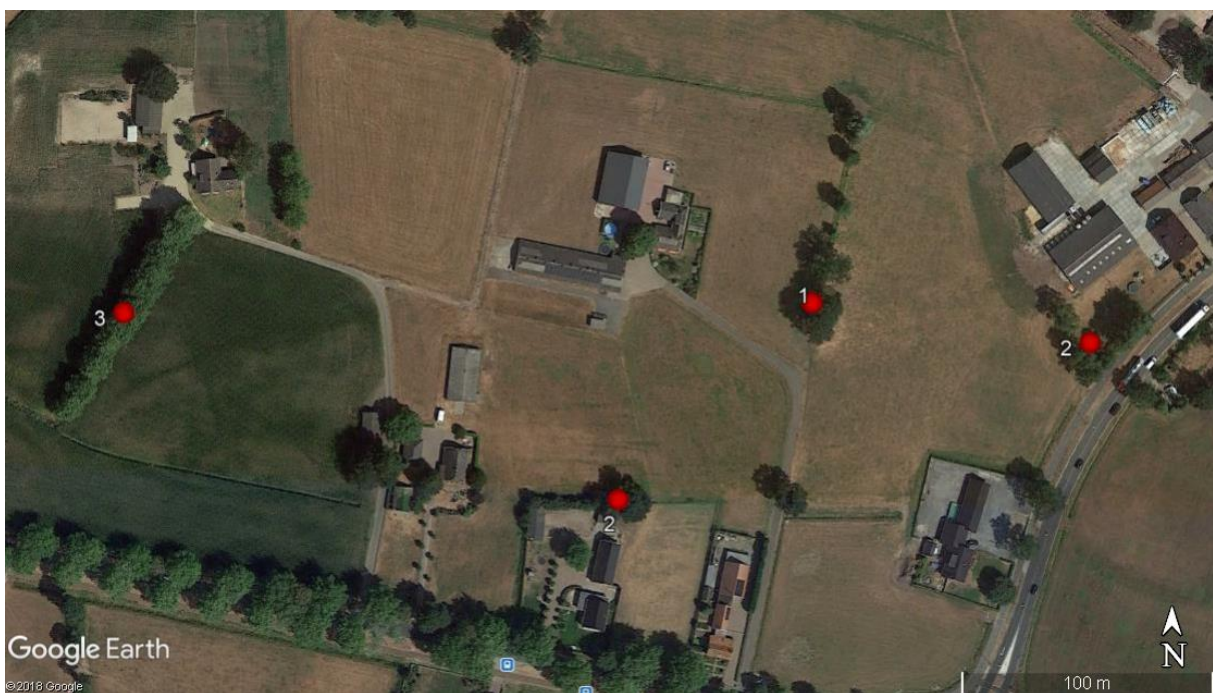
Bij het afspelen van de roep van de steenuil is gewerkt volgens de volgende richtlijnen: 15 seconden afspelen en 1 minuut wachten, bij geen reactie: 30 seconden afspelen en 1 minuut wachten, bij nog geen reactie: 1 minuut afspelen en 3 minuten wachten (Südbeck e.a. 2005). Zodra een steenuil reageerde werd gestopt met afspelen om verstoring zoveel mogelijk te voorkomen en de steenuil niet weg te lokken van zijn roepplek.

4. RESULTATEN

Hieronder worden de resultaten beschreven van de vier veldbezoeken die tussen 19 maart en 24 april hebben plaatsgevonden.

4.1. Steenuil

Bij alle drie veldbezoeken gericht op steenuil reageerden steenuilen op het afspelen van hun roep. Op vier plekken rond het perceel Postweg 20 werd een territoriale steenuil gehoord (figuur 3). De waarnemingen op de drie plekken aan de zuidoost zijde (met 1, 2 en 2 waarnemingen) waren nooit tegelijk. Mogelijk gaat het daar om een en hetzelfde territorium. Op en in de te slopen stal en bij de woonboerderij werden geen steenuil of sporen van steenuil waargenomen.

Figuur 3. Locatie van waarnemingen van steenuil.

4.2. Huismus

Op en in de te slopen stal zijn geen huismussen waargenomen. Onder het dak van de woonboerderij broeden tenminste twee paar huismussen en er is een slaapplaats van huismussen in de dichte beukenhaag aan de oostzijde van de woonboerderij (figuur 4).

De nesten van huismussen vallen onder categorie 2 van vogelnesten: ‘nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar’ (Kennisdocument Huismus 2017).

Figuur 4. Locatie van broedplekken van twee paar huismussen in de woonboerderij en van slaapplaats.

Figuur 5. In de te slopen stal broeden geen huismussen, maar wel onder het pannendak van de woonboerderij. Daar is deze foto genomen. De rechter huismus heeft voer in de snavel.

5. CONCLUSIES

- Onder het pannendak van de woonboerderij broeden twee paar huismussen.
- In de te slopen stal zijn geen nesten of vaste rustplaatsen van huismus en steenuil aangetroffen. In de directe omgeving van het perceel zijn wel territoriale steenuilen aangetroffen. Het gaat daarbij om twee tot drie territoria.
- Er zijn twee verblijfplaatsen van huismus vastgesteld in het te slopen woonhuis. Nesten van huismus zijn jaarrond-beschermd (categorie 2 van vogelnesten). Conform de Wet natuurbescherming is het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels, of het wegnemen van nesten verboden (artikel 3.1 lid 2). Omdat het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet Natuurbescherming (Wnb) onvermijdelijk is bij uitvoering van de plannen, is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. De provincie Gelderland is het bevoegd gezag in deze. Een ontheffingsaanvraag voor de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming dient vergezeld te worden met een zogenoemd 'activiteitenplan', waaruit blijkt hoe de negatieve effecten op de huismus ondervangen worden, zoals werken buiten kwetsbare periode, tijdelijke vervanging nestgelegenheid voorafgaand de sloop en permanente vervanging van nestgelegenheid in de nieuwbouw.
- Er dient bij de uitvoering van de werkzaamheden, dus buiten de sloop van de woning, ook rekening gehouden te worden met de mogelijke aanwezigheid van broedende vogels van welke soort dan ook. Om verstoring van broedvogels zoveel mogelijk uit te sluiten verdient het aanbeveling om de sloopwerkzaamheden buiten het broedseizoen (½ maart tot ½ juli) uit te voeren. Mocht tijdens de uitvoer van werkzaamheden onverhoopt op broedende vogels gestuit worden, dan dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden en naar een later tijdstip te worden opgeschort.
- Ondanks dat voor een aantal soorten bij een ruimtelijke ingreep een vrijstelling geldt, dient men rekening te houden met de zorgplicht, deze geldt altijd en voor alle planten en dieren, onafhankelijk van beschermingsstatus en/of ontheffing of vrijstelling is verleend.

6. BRONNEN

BIJ12 (2017a) Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 1.0.

BIJ12 (2017b) Kennisdocument Steenuil *Athene noctua*. Versie 1.0.

Südbeck, P. H. Andretzke, S. Fischer, K. Gedeon, T. Schikore, K. Schröder en C. Sudfeldt (2005) Methodenstandards zur Erfassung der Brutvögel Deutschlands. Länderarbeitsgemeinschaft der Vogelschutzwarten, Radolfzell.

BIJLAGE 1. VERBODBEPALINGEN WET NATUURBESCHERMING: SOORTENBESCHERMING

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen